

LA COMPTABILITE ET LE SYSTEME FINANCIER

Dr. HORIA CRISTEA Ph.D.

Expert-comptable

Roumanie

Avant-propos

- La science de la comptabilité est un instrument précieux, utile dans l'activité des administrateurs.
- Les limites de la Comptabilité sont les limites de la connaissance à un moment donné.
- La Comptabilité a plutôt un caractère subjectif que exact.
- Une mission centrale de la comptabilité est celle de l'attachement d'une valeur monétaire aux entrées et aux sorties du système, au but de refléter une image réelle fidèle de la performance financière atteinte.
- La Comptabilité ne doit pas devenir un instrument de la cosmétisation financière de l'entreprise.
- La Comptabilité et la profession comptable de Roumanie doit tenir tête d'une part aux risques globaux et à ceux spécifiques nationaux, et de l'autre part, à l'assimilation du paquet unique de normes, avec un cadre conceptuel commun, au but d'améliorer la transparence de l'information financière et de la responsabilité de ceux qui l'offre.

Difficultés possibles

- L'évolution de la profession comptable de Roumanie dépend surtout de la capacité de l'organisme professionnel de gérer le développement de la profession ; en coopération avec les institutions de l'état. L'absence du partenariat interne rend plus difficiles l'évolution et le progrès de la profession comptable.
- Les facteurs de risque spécifiques et leur dépassement demandent l'effort et la continuation de la réforme du domaine. Parmi les facteurs de risque on souligne : la culture, le système législatif, la mentalité, le facteur politique, la fiscalité, le non professionnalisme, la moralité.
- Le dépassement des facteurs de risque permet la réalisation du progrès et le développement de la capacité de la profession

comptable de résoudre les problèmes dynamiques et changeantes du milieu d'affaires.

- La capacité d'assimilation, mais aussi d'enrichissement des instruments modernes d'interprétation des informations, donne naissance à des mutations dans la gestion d'allocation de temps dans l'exercice des services de la profession. (voir la communication de Bernard Cooke, le Directeur du Programme de Développement de la Comptabilité en Roumanie : « Rôle du Directeur Financier dans une entreprise »).
- Est-ce que cette assimilation signifiera l'abandon du traditionalisme en faveur des prédictions financières, si nécessaires pour une économie en mouvement avec une évolution vers la globalisation (mondialisation) ?
- La réponse dépend de la capacité et la vitesse de réponse du professionnel aux nouvelles demandes liées de la prestation de services comptables non seulement en ce qui concerne les industries, mais aussi celles liées des marchés financiers.
- La réforme de la profession est réalisée dans un milieu économique, social et politique donné qui doit être abordé à travers le prisme des facteurs d'influence. L'intervention, l'implication du facteur politique directement dans la profession donne naissance à la corruption. C'est un fait reconnu partout.
- La crédibilité de la profession est directement de la formation et de la qualité de la formation tant initiale, que continue. La reconnaissance internationale des diplômes et des certificats dans la profession est une question importante dans le contexte de la globalisation économique et de l'harmonisation des normes et des mécanismes financiers.

Où se dirige la profession comptable

- Les objectifs et les directions d'atteindre les objectifs sont complexes et compliqués.
- De plus en plus souvent on pose la question : "Quelle est la contribution des contribuables et la comptabilité à notre existence ?"
- Il n'est pas facile de répondre. Mais il faut accepter que non seulement les entreprises ont besoin de la comptabilité, mais aussi le milieu d'affaires, les marchés financiers, l'état (les états), les collectivités, la société civile.

- Les informations financières fiables sont nécessaires à tous les partenaires externes de l'entreprise (soit les investisseurs, soit les actionnaires, soit l'état). Les décisions à base de telles informations sont des décisions de développement.
- La comptabilité, comme instrument opérationnel de la gouvernance doit partir d'un référentiel stable en matière de connaissance des efforts (coûts) et des résultats (prix de revenue).
- L'existence du système comptable structuré permet une haute adaptabilité comme moyen pour les décideurs concernant l'allocation des ressources et l'évaluation de l'impact de cette allocation sur le secteur privé et publique. Monsieur René Ricol, au XV-e Congrès Mondial de la Comptabilité, dans la session plénière, a relevé le rôle de la profession et de la comptabilité par rapport à l'intérêt général au domaine de l'économie de marché.
- La conciliation et la compatibilité des comptabilités nationales sont des directions de la réalisation d'un ensemble fonctionnel de l'intérêt national et général.
- Or, cela implique le développement continu d'un langage unanimement accepté (ou commun ?), d'un ensemble de règles compatibles et comparables capables de générer des certitudes des contenus des informations financières concernant les transactions et les flux des entreprises avec le milieu, avec les structures qui composent l'intérêt général au domaine des risques spécifiques du milieu.
- L'existence des risques attente à la stabilité financière. Un problème qui doit être résolu est liée de la capacité des mécanismes de gouvernance de prévenir les grandes distorsions comptables (surévaluations des revenus, des profits). L'atténuation, l'élimination des distorsions sont possibles à base d'un paquet de normes internationales de comptabilité agréées, en éliminant les disputes entre national et international.
- La capacité d'information concernant les effets et l'impact de la qualité des informations sur les transactions financières tient des qualités du professionnel comptable et, implicitement, de la qualité de la communication des informations financières.
- L'image fidèle n'est pas facilement à atteindre, à illustrer. Elle est le résultat du jeu du rapport de prévalence : économie – juridique ou juridique économique, beaucoup discuté et disputé, surtout à travers le prisme comptabilité – fiscalité.

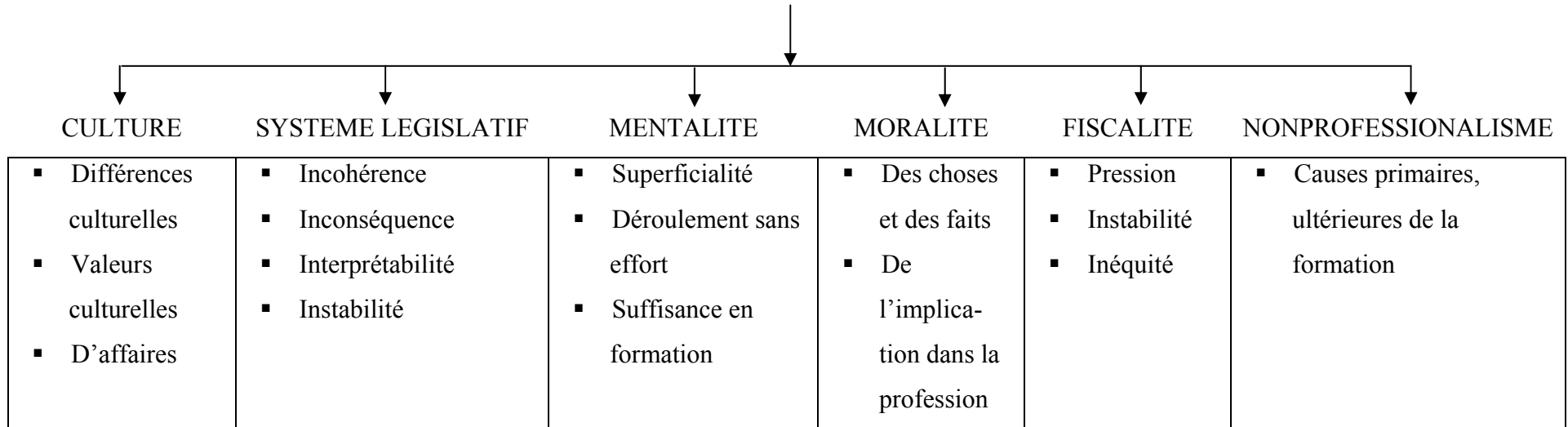
- Les réformes initiées au domaine de la profession comptable de Roumanie doivent être continuées en concordance avec les demandes de l'internationalisation de la profession comme accompagnement vers la globalisation des économies nationales.

09.10.2003

Prof .dr. Horia Cristea

1

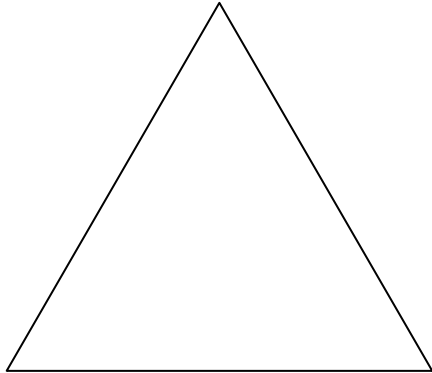
**FACTEURS DE RISQUE
CONCERNANT LA COMPATIBILISATION
AU DOMAINE DE LA PROFESSION COMPTABLE**

2

QUALITES DU
PROFESSIONNEL

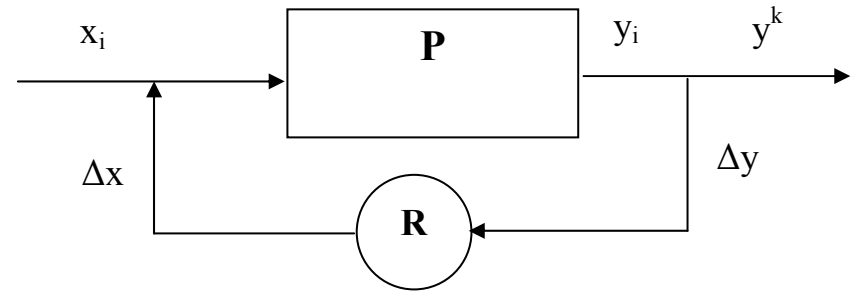
QUALITE DES
INFORMATIONS
INTERPRETEES

QUALITE DES
INFORMATIONS
FINANCIERES

3

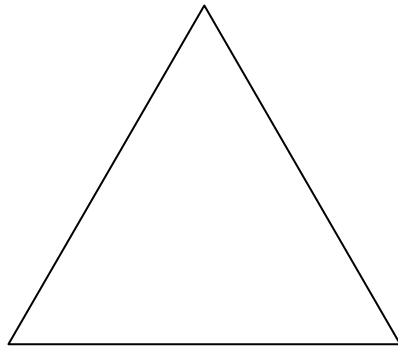
FEED - BACK
DANS LA
PROFESSION

4

HISTORIQUE

PRESENT

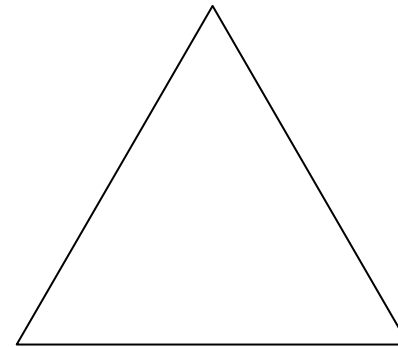

AVENIR

5

DIRECTIONS
STRATEGIQUES

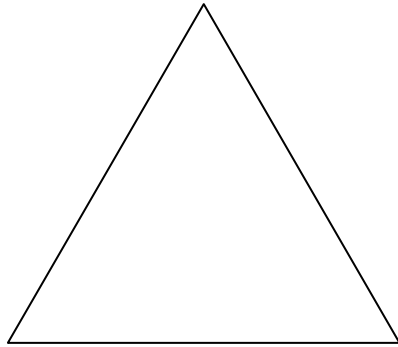
OBJECTIFS
STRATEGIQUES

PROJETS
PRIORITAIRES

6

PRATIQUES

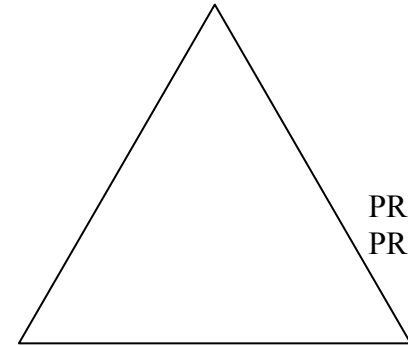

TRANSPARENCE

RESPONSABILITE

7

SCIENCE

OBIECTIFS
STRATEGIOUES

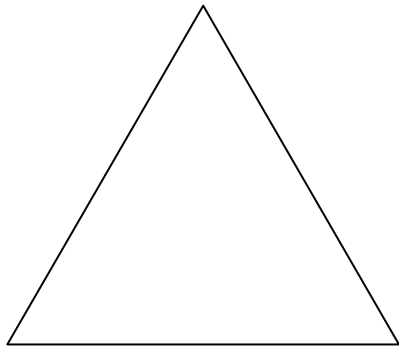
PROJETS
PRIORITAIRES

INDEPENDANCE

MORALITE

8

STRATEGIE

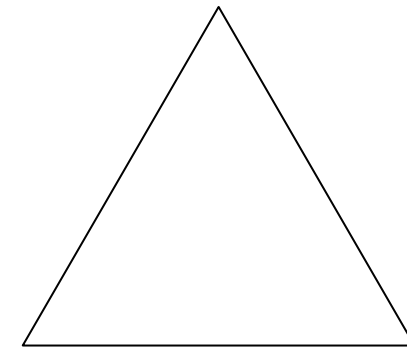

COOPERATION

DEVELOPPEMENT

9

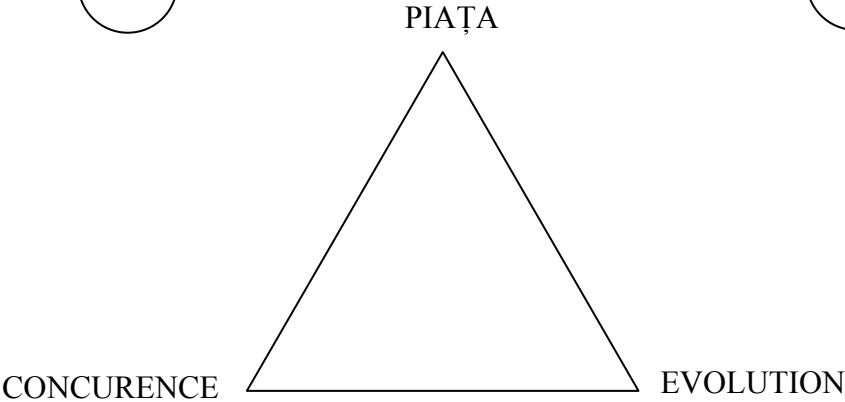
DEVELOPPEMENT

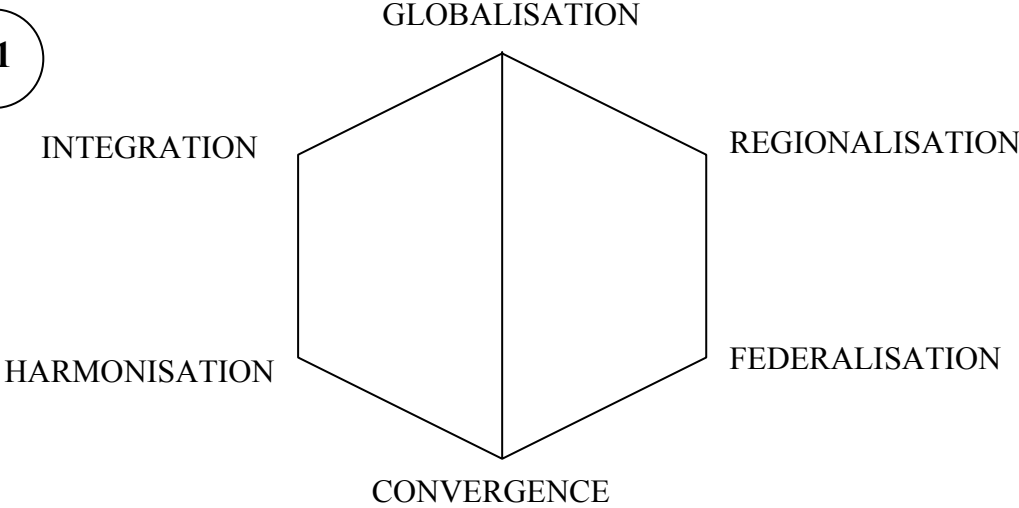
SURE
(CREDIBLE)

DURABLE

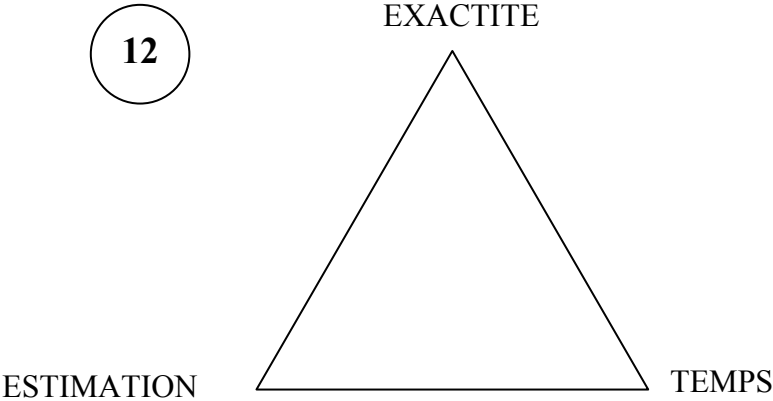
10

11

12

CONTABILITATEA ȘI SISTEMUL FINANCIAR

Dr. HORIA CRISTEA – Ph.D.

expert – contabil

România

Introducere

- Știința contabilității este un instrument valoros, util în activitatea managerilor.
- Limitele Contabilității sunt limitele cunoașterii la un moment dat.
- Contabilitatea are mai degrabă un caracter subiectiv decât exact.
- O misiune centrală a contabilității este atașarea unei valori bănești intrărilor și ieșirilor din sistem, în scopul redării unei imagini reale fidele a performanței financiare atinse.
- Contabilitatea nu trebuie să devină un instrument al cosmetizării financiare a întreprinderii.
- Contabilitatea și profesia contabilă în România trebuie să facă față pe de o parte riscurilor globale cât și celor specifice naționale, pe de altă parte și a asimilării setului unic de standarde, cu un cadru conceptual comun, în scopul îmbunătățirii transparenței informației financiare și a responsabilității celor ce o oferă.

Dificultăți posibile

- Evoluția profesiei contabile în România depinde în primul rând de capacitatea Organismului profesional de a gestiona mersul profesiei, în colaborare cu Instituțiile statului. Lipsa parteneriatului intern îngreunează evoluția, progresul profesiei contabile.
- Factorii de risc specifici și depășirea lor cer efort și continuarea reformei în domeniu. Între factorii de risc reținem: cultura, sistemul legislativ, mentalitatea, factorul politic, fiscalitatea, neprofesionalismul, moralitatea.
- Depășirea factorilor de risc permite realizarea de progres și dezvoltarea capacității profesiei contabile de a rezolva problemele dinamice și schimbătoare din mediul de afaceri.

- Capacitatea de asimilare, dar și de îmbogățire a instrumentelor moderne de prelucrare a informațiilor, generează mutații în gestionarea alocării de timp în exercitarea serviciilor profesiei. (A se vedea comunicarea lui Bernard Cooke, Directorul Programului de Dezvoltare a Contabilității în România: „Rolul Directorului Financiar într-o întreprindere”).
- Va însemna această asimilare abandonarea tradiționalismului în favoarea predicțiilor financiare, atât de necesare unei economii în mișcare cu o evoluție spre globalizare (mondializare)?
- Este capabilă profesia contabilă să sprijine o dezvoltare sustenabilă a întreprinderii? Răspunsul este dependent de capacitatea și viteza de răspuns a profesionistului la noile cerințe legate de furnizarea de servicii contabile nu numai privind industriile, ci și cele legate de piețele financiare.
- Reforma profesiei se realizează într-un mediu economic, social și politic dat și care trebuie abordat prin prisma factorilor de influență. Intervenția, implicarea factorului politic în mod direct în profesie generează corupție. Este un fapt recunoscut pretutindeni.
- Credibilitatea profesiei este direct legată de formarea și calitatea formării atât inițiale, cât și a celei continue. Recunoașterea internațională a diplomelor și certificatelor în profesie este o chestiune importantă în contextul mondializării economice și al armonizării normelor și mecanismelor financiare.

Spre ce se îndreaptă profesia contabilă

- Obiectivele și direcțiile de atingere a obiectivelor sunt complexe și complicate.
- Tot mai des apare întrebarea: „Cu ce contribuie contabilii și contabilitatea la existența noastră?”
- Nu este ușor de răspuns. Însă trebuie acceptat că nu numai întreprinderile au nevoie de contabilitate ci și mediul de afaceri, piețele financiare, statul (statele), colectivitățile, societatea civilă.

- Informațiile financiare fiabile sunt necesare tuturor partenerilor externi întreprinderii (fie investitori, fie acționari, fie stat). Deciziile bazate pe asemenea informații sunt decizii de dezvoltare.
- Contabilitatea, ca instrument operațional al conducerii trebuie să se bazeze pe un referențial stabil în materie de cunoaștere a eforturilor (costurile) și rezultatelor (prețul de revenire).
- Existența sistemului contabil structurat permite o adaptabilitate înaltă ca mijloc pentru decidenți privind alocarea resurselor și a evaluării impactului acestei alocări asupra sectorului privat și public. Domnul Rene Ricol la cel de-al XV-lea Congres Mondial al Contabilității în sesiunea plenară a relevat rolul profesiei și al contabilității în raport cu interesul general în cadrul economiei de piață.
- Concilierea și compatibilitatea contabilităților naționale sunt direcții ale realizării unui ansamblu funcțional al interesului național cu cel general.
- Or, aceasta implică dezvoltarea în continuare a unui limbaj unanim acceptat (sau comun?), a unui ansamblu de reguli compatibile și comparabile capabile să genereze certitudini ale conținuturilor informațiilor financiare privind tranzacțiile și fluxurile întreprinderilor cu mediul, cu structurile ce compun interesul general în câmpul riscurilor specifice mediului.
- Existența riscurilor atentează la stabilitatea financiară. O problemă ce se cere rezolvată este legată de capacitatea mecanismelor de conducere de a preveni distorsiunile contabile mari (supraevaluările veniturilor, profiturilor). Atenuarea, eliminarea distorsiunilor devin posibile în baza unui set de standarde internaționale de contabilitate agreeate, eliminându-se disputele dintre național și internațional.
- Capacitatea de informare privind efectele și impactul calității informațiilor asupra tranzacțiilor financiare ține de calitățile profesionistului contabil și implicit de calitatea raportărilor financiare.
- Imaginea fidelă nu este ușor de atins, de redat. Ea este un rezultat al jocului raportului de prevalență: economie – juridic sau juridic – economic, mult discutat și disputat mai ales prin prisma contabilitate – fiscalitate.

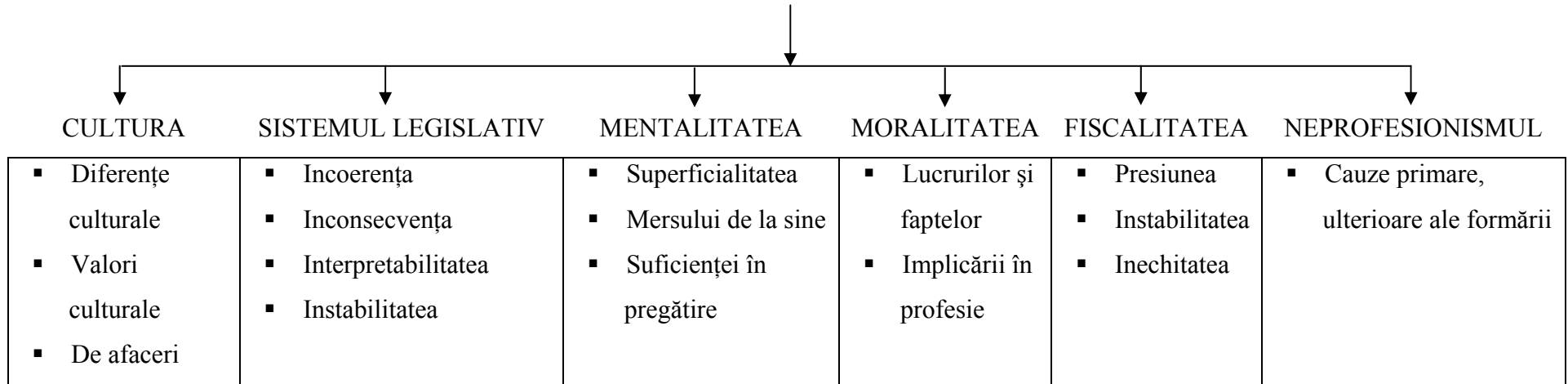
- Reformele inițiate în câmpul profesiei contabile din România se cer a fi continuate în consens cu cerințele internaționalizării profesiei ca acompaniere la globalizarea economiilor naționale.

Prof.dr. Horia Cristea

09.10.2003

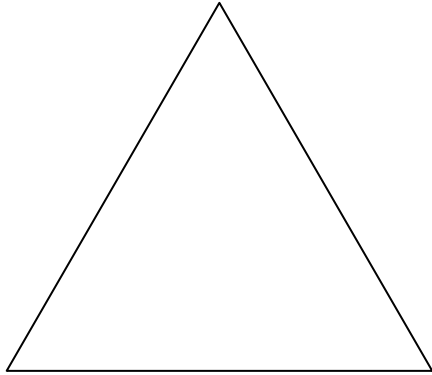
1

**FACTORII DE RISC
PRIVIND COMPATIBILIZAREA
ÎN DOMENIUL PROFESIEI CONTABILE**

2

CALITĂȚILE
PROFESIONISTULUI

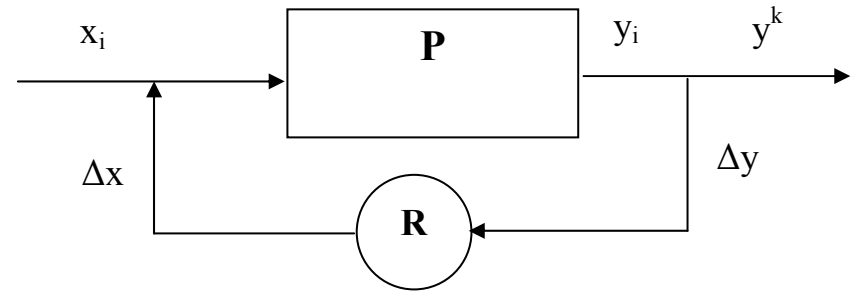

CALITATEA
INFORMAȚIILOR
PRELUCRATE

CALITATEA
RAPORTĂRILOR
FINANCIARE

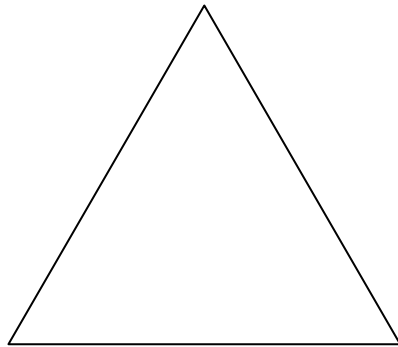
3

FEED – BACK – ul
ÎN PROFESIE

4

ISTORIE

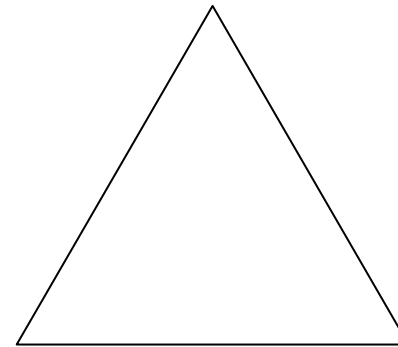

PREZENT

VIITOR

5

DIREȚII
STRATEGICE

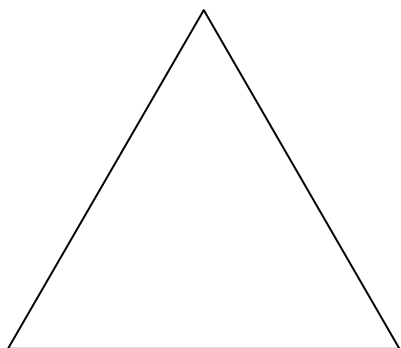

OBIECTIVELE
STRATEGICE

PROIECTE
PRIORITARE

6

PRACTICILE

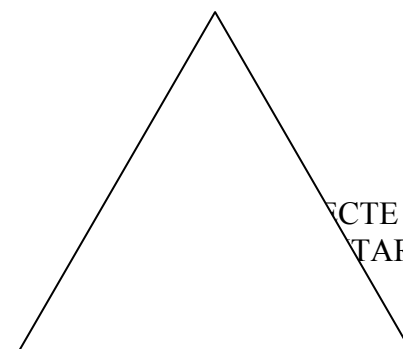

TRANSPARENȚA

RESPONSABILITATEA

7

ȘTIINȚĂ

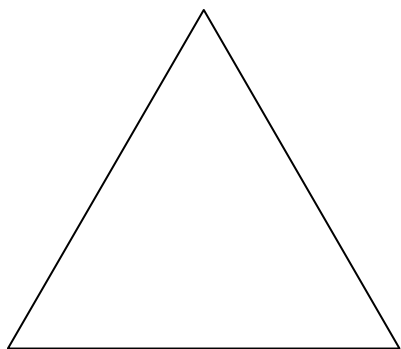
OBIECTIVE
STRATEGICE

INDEPENDENȚĂ

MORALITATE

8

STRATEGIE

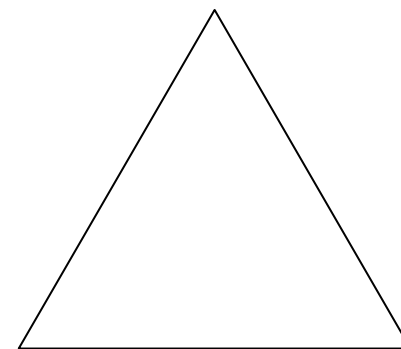

COOPERARE

DEZVOLTARE

9

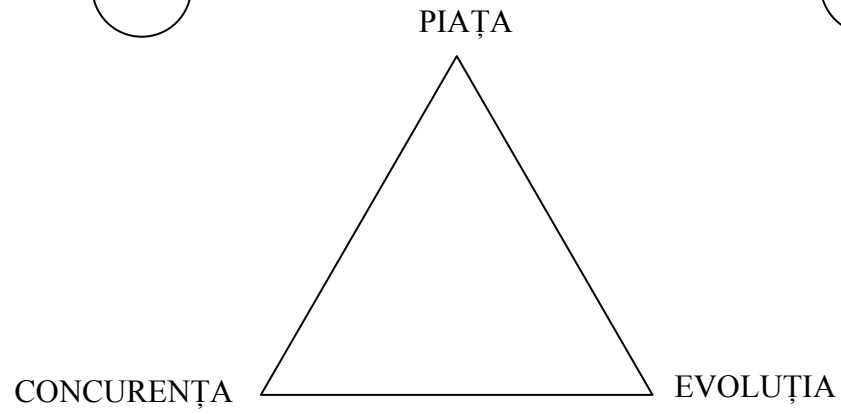
DEZVOLTARE

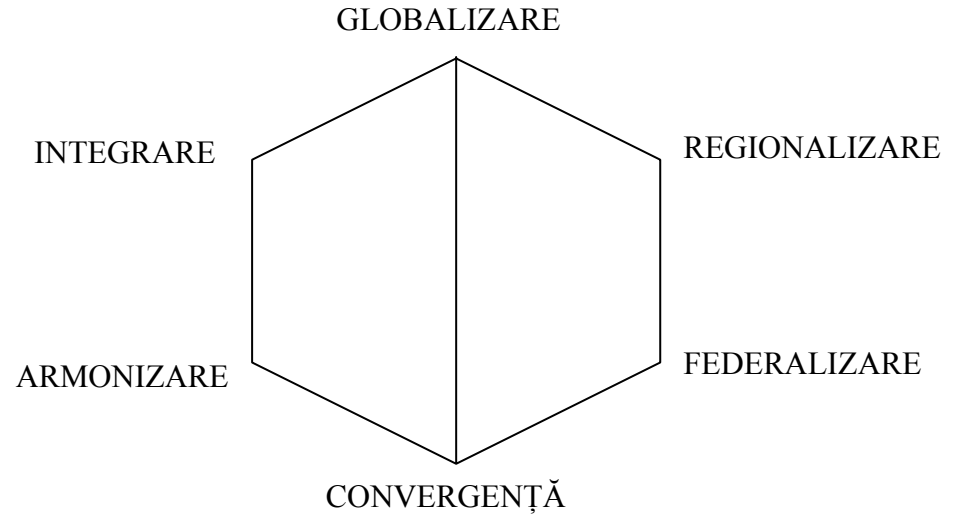
SIGURĂ
(CREDIBILĂ)

DURABILĂ

10

11

12

